

The American Archivist, 74, 1-2(2011)

Ovogodišnji prikaz američkog arhivističkog stručnog časopisa *The American Archivist*, u izdanju Društva američkih arhivista, sastoji se od dva broja (1-2), volumena 74 za 2011. godinu. Ukupno ima 730 stranica i dvadeset i šest članaka podijeljenih u stalne rubrike *Nagrada Theodora Calvina Peasea*, *Članci*, *Perspektive* i *Studije-slučajevi*, s iznimkama u broju 2, gdje se osim rubrike posvećene proslavi 75. obljetnice Društva američkih arhivista i ovog časopisa, nalaze i dvije nove rubrike: *Internationalna scena* i *Profesionalni izvori*. Također valja spomenuti kako se i u ovom godištu nastavlja s prošlogodišnjom tradicijom, godišnjim kazalom, u kojem su abecedno navedeni svi imenski, geografski i predmetni pojmovi godišta.

Broj 1 časopisa za proljeće-ljeto **2011. godine** započinje uvodnikom urednice Mary Jo Pugh *Categories and Connections* (Vrste i poveznice), u kojem osim već tradicionalnog pregleda i kratkog sadržaja svakog članka u broju, daje osvrt na razloge formiranja rubrika u časopisu i kriterija prema kojima se članci u njih raspoređuju. Broj se nastavlja uvodnim predstavljanjem novog predsjednika Društva američkih arhivista Petera Gottlieba od strane Victorie Irons Walch i njegovim obraćanjem članovima Društva naslovljenim *Unifying the Archival Profession: A Proposal* (Ujedinjenje arhivske struke: Prijedlog). Spomenutim pozdravnim govorom Gottlieb poziva članove Društva na ujedinjenje osamdeset i pet različitih arhivističkih organizacija i društava SAD-a u jedinstvenu „federaciju“, u svrhu lakšeg i boljeg financiranja od strane države i lokalnih vlasti, zaštite struke od političkih pritisaka i napada, boljeg stručnog usavršavanja vlastitih članova, te u svrhu lakše pretraživosti izvora i arhivističkih djelatnosti putem interneta.

Rubriku *Nagrada Theodora Calvina Peasea* ove godine čini rad *Archives on the Internet: Representing Contexts and Provenance from Repository to Website* (Arhivi na Internetu: Predstavljanje pozadine i provenijencije od mjesta pohrane do web stranice) arhivistice Knjižnica i Arhiva Kanade Emily Monks-Leeson. Autorica propituje važnost i opstojnost načela provenijencije u *on-line* stvorenim arhivima na primjerima britanskog Digitalnog arhiva poezije Prvog svjetskog rata i američkog Arhiva Walta Whitmana. Svaki od navedenih arhiva ima gradivo koje potječe iz više različitih institucionalnih i privatnih izvora odnosno zbirki i fondova. Ovako spojeni, zajedno čine smislenu cjelinu, ali s jasno navedenim mjestom pohrane i čuvanja „papirnatih“ izvornika u svrhu dostupnosti podataka o povijesti vlastitog preuzimanja, čuvanja i opisivanja. Stoga autorica naglašava kako stvaranje i postojanje tematskih *on-line* arhiva, iako pomalo nekonvencionalno iz perspektive arhivističke struke, ne utječe negativno na samu definiciju i korištenje načela provenijencije, već pomaže ozbiljnijim istraživačima u lociranju svih podataka o potrebnom gradivu, a amaterskim istraživačima daje trenutno potrebnu informaciju.

Rubrika *Perspektive* se sastoji od tri članka. Otvara ju članak Kate Theimer *What Is the Meaning of Archives 2.0?* (Što je značenje termina Archives 2.0?), u kojem autorica objašnjava korištenje termina *Archives 2.0* kao oznake nadogradnje, nove stepenice u evoluciji arhivskog razmišljanja i sukladnog ponašanja. U cilju kreiranja definicije tog termina, cijeli se članak temelji na argumentiranim objašnjenjima osnovnih karakteristika današnjih arhivista i arhivističke prakse u SAD-u (otvorenost

arhiva, transparentnost u obradi gradiva, korisnička pomoć pri obradi gradiva, reklamiranje fondova i zbirki u svrhu privlačenja novih korisnika, jedinstveni standardi pri obradi gradiva, mjerljivost produktivnosti arhivista, otvorenost i korištenje novih informatičkih tehnologija, samopouzdanje lobiranje za financijskim sredstvima i dr.).

Na tragu prethodnog članka i napredovanja arhivističkih ideja nalazi se i rad *Educating for the Archival Multiverse* (Poučavanje u svrhu arhivske raznolikosti) neuobičajenih autora, godišnjeg foruma *The Archival Education and Research Institute* (AERI) održanog 2009. godine i njegove radionice *Pluralizing the Archival Curriculum Group* (PACG). Istim radom se želi potaknuti članove arhivističke zajednice na stvaranje edukacijskih programa za diplomске i postdiplomске studije arhivistike temeljene na različitostima i raznolikostima koje sa sobom donose pripadnici drugačijih kulturnih, rasnih, etničkih i religijskih grupa te ljudi različitog rodnog, seksualnog i socijalno-ekonomskog opredjeljenja.

Rubriku zatvara grupa eseja spojenih u jedan članak kojeg potpisuje petero autora pod naslovom *Leadership Skills for Archivists* (Rukovodstvene vještine za arhiviste), u kojem predstavljaju iz više perspektiva osnovne vještine potrebne jednom voditelju arhiva. George Mariz donosi uvod i zaključno razmišljanje članka, autorica Donna E. McCrea pregledom stručne literature na temu voditeljskih vještina članku daje teoretski okvir, Larry J. Hackman donosi pregled infrastrukture osoblja jednog arhiva i navodi osnovne preduvjete koje mora zadovoljiti voditelj jedne institucije, Tony Kurtz s čitateljima dijeli svoje voditeljsko iskustvo na mjestu menadžera-voditelja Centra za arhivistiku i pismohrane Sveučilišta Zapadnog Washingtona, dok Randall C. Jimerson predlaže poseban program unutar studija arhivistike koji bi studente pripremio na potencijalne voditeljske izazove na budućem radnom mjestu.

Peti po redu članak i ujedno prvi u rubrici *Članci*, J. Gordona Daines III *Re-engineering Archives: Business Process Management (BPM) and the Quest for Archival Efficiency* (Preustroj arhiva: Proces poslovnog menadžmenta i potraga za arhivskom učinkovitošću) predstavlja stečeno iskustvo autora u korištenju procesa organizacije posla i rada (*business process management*) na Zbirci L. Tom Perry Sveučilišta Brigham Young, u svrhu što kraće i učinkovitije obrade gradiva te smanjenja velikog broja neobrađenih i nikako opisanih zbirki i fondova spomenutog Sveučilišta. U članku posebno naglašava tri faze navedenog procesa: prvu fazu utvrđivanja potreba korisnika kako bi se što bolje utvrdili prioriteta u obradi fondova i zbirki odnosno njihovih najvažnijih cjelina, drugu fazu koja se sastoji od detaljne organizacije posla od primopredaje gradiva u arhiv do izrade obavijesnog pomagala, te treću fazu sastavljenu isključivo od izvještavanja kolega suradnika i nadređenih o trenutnom stanju procesa obrade gradiva.

Christopher J. Prom u radu *Using Web Analytics to Improve Online Access to Archival Resources* (Korištenje programa web analize za poboljšanje on-line pristupa arhivskim izvorima) govori o pilot projektu, testiranju web stranice Arhiva Sveučilišta Illinois, provedenom 2007. godine kojim se pomoću tražilice Google i njenog alata Google Analytics pokušala utvrditi posjećenost navedene web stranice i sadržaja kojeg njeni korisnici najčešće koriste i traže. Sukladno rezultatima provedenog istraživanja stranica je redizajnirana 2008. godine i ponovno ispitana. Novi rezultati su također zadovoljili očekivanja, međutim, i ovo ispitivanje je dokazalo kako je web stranicu i dalje potrebno usavršavati.

Rad Kimberly Christen *Opening Archives: Respectful Repatriation* (Otvaranje arhiva: poštovanja vrijedan povratak gradiva), skreće s prethodno obrađivanih tema i obrađuje za nas toliko aktualnu, ali slabo spominjanu problematiku repatrijacije gradiva. Autorica nas obavještava o procesu kreiranja web stranice odnosno web arhiva američkog indijanskog plemena Plateau 2008. godine pod pokroviteljstvom Sveučilišta države Washington. Stranica je kreirana kao mjesto prezentacije i dostupnosti postojećih, od javnih institucija čuvanih izvora, no s mogućnošću dodavanja od strane privatnih vlasnika i pripadnika spomenutog plemena dosad nepoznatih i novih izvora, znanja i dokumenata. Posebno je istaknuto usporedno postojanje već ustaljenih znanstvenih teza o indijanskoj kulturi i običajima te omogućavanje plemenskim članovima da administriraju i komentiraju stranice.

U istom repatrijacijskom tonu, iako se za razliku od prethodnog rada ne bavi problemom povratka zaboravljenih i nepoznatih dijelova kolektivne memorije američkog naroda, nastavlja se i rad „*Thank You Very Much, Now Give Them Back*“: *Cultural Property and the Fight over the Iraqi Baath Party Records* („Hvala Vam lijepa, no sada ih vratite“: kulturno vlasništvo i borba za zapise iračke političke stranke Baath), studentice Michelle Caswell. Rad govori o upitnom spašavanju dokumenata političke stranke Saddama Husseina Baath 2003. godine od strane američkog visokog dužnosnika Kanana Makiyae, dopremljenih u SAD te privremeno deponiranih 2008. godine u Hoover Institutu pri Sveučilištu Stanford. Autorica navodi kako su dokumenti zbog svoje osobne i političke prirode (popisi članova stranke, sudski predmeti i predmeti Husseinove tajne policije), izazvali zanimanje i polemike u američko-kanadskoj političkoj javnosti, ali i arhivističkoj zajednici. Stoga u nastavku daje analizu političkih implikacija ovog slučaja, pravnu analizu međunarodnih zakona o kulturnim dobrima, te etičku analizu cijele situacije zaključujući kako „spašene“ dokumente treba vratiti iračkom narodu.

Slično kao i J. Gordon Daines III i njegov već spomenuti članak o reorganizaciji posla i rada na jednoj zbirci, autori Marcus C. Robyns i Jason Woolman, djelatnici Arhiva Sveučilišta Sjevernog Michigana, u članku *Institutional Functional Analysis at Northern Michigan University: A New Process of Appraisal and Arrangement of Archival Records* (Institucijska funkcionalna analiza na Sveučilištu Sjevernog Michigana: novi proces vrednovanja i strukturiranja arhivskih zapisa), izvještavaju o provedenom projektu i vlastitom iskustvu u „rekonfiguriranju“ fondova spomenutog arhiva 2008. godine. Zbog neučinkovite prakse obrađivanja i strukturiranja gradiva prema organizacijskom okviru i organizacijskim jedinicama Sveučilišta, okrenuli su se primjeni funkcionalnog principa u navedenim arhivskim postupcima. U nastavku opisuju sve faze korištenja takvog principa koji se u situaciji manjka broja djelatnika, ograničenih financijskih sredstava, a povećane količine obradivoga gradiva, pokazao zadovoljavajućim.

Arhivistica specijalizirana za elektroničke zapise Lisa M. Schmidt člankom *Preserving the H-Net Email Lists: A Case Study in Trusted Digital Repository Assessment* (Očuvanje popisa e-pošte baze H-Net: studija slučaj procjene vjerodostojne digitalne pismohrane) zbog pozitivnih rezultata na pilot-projektu sponzoriranom od strane Sveučilišta države Michigan i održanom u razdoblju 2007-2009. godine, preporuča nam za odradivanje potencijalnih sličnih poslova svoje iskustvo u procjeni održivosti digitalne pismohrane kao sastavnog dijela informatičke baze za humanističke i društvene znanosti H-Net.

Barbara Rockenbach svojim se radom *Archives, Undergraduates, and Inquiry-Based Learning: Case Studies from Yale University Library* (Arhivi, preddiplomanti i učenje temeljeno na istraživanju: studija slučaj knjižnice Sveučilišta Yale), sadržajno nastavlja na prošlogodišnji prikaz rada Magie Krause, izašao u drugom broju *Američkog arhivista* iz 2010. godine. Rockenbach iznosi promidžbenu politiku Centra za suradnju u učenju Knjižnice Sveučilišta Yale u svrhu postizanja dvostrukog cilja, većeg korisničkog odaziva i osveščivanja studenata o postojanju i načinima interpretacije primarnih izvora Knjižnice. Donosi opis dva slučaja studentskog rada na spomenutim izvorima, čijem korištenju su „kumovali“ djelatnici Centra kontaktirajući sveučilišne profesore i reklamirajući izvore bogate informacijama relevantnima za njihova predavanja.

U nastavku se Tamar Chute osvrće na neugodno iskustvo posudbe eksponata iz Zbirke Jessea Owensa, inače vlasništvo Arhiva Sveučilišta države Ohio, Sportskom muzeju Amerike 2008. godine člankom naslovljenim „*What Do You Mean the Museum Went Bankrupt?\": Lending Artifacts to Outside Institutions* („Kako to mislite muzeji su bankrotirali?: posudba eksponata vanjskim institucijama). Nakon uvodnog razmatranja osnovnih uvjeta koji se prilikom procedure posudbe moraju zadovoljiti, prepričava kako je arhiv, u slučaju da nije platio određeni novčani iznos kao dokaz vlasništva nad posuđenim predmetima, mogao bez njih i ostati nakon što je spomenuti muzej bankrotirao. Poučeni tim slučajem adekvatno su ažurirali svoje obrasce za posudbu i nadaju se kako ih u navedenom kontekstu nikada neće testirati.

Jeffrey Mifflin svojim preglednim esejom „*Visible Memory, Visual Method\": Objectivity and the Photographic Archives of Science* („Vidljivo pamćenje, vizualna metoda“: objektivnost i fotografski znanstveni arhivi), daje prikaz pet novoizdanih knjiga s područja fotografije autorâ Kelley Wilder, Lorraine Daston i Petera Galisona, Coreyja Kellera, Molly Rogers i Phillipa Prodgera, dokazujući kako je fotografija od svojeg nastanka bila u službi znanosti, posebno prirodoslovnih te kako vizualni arhivi i bogatstva koja čuvaju još nisu tematski obrađeni niti ispitani.

Ovogodišnja rubrika *Prikazi* više ne prikazuje događanja i različite skupove američkih arhivističkih društava, pa je slijedom toga preimenovana u *Prikazi knjiga*. Sastoji se od razmišljanja o sljedećih šest novoizašlih knjiga s područja arhivistike: Randall C. Jimerson prikazuje knjigu koju urednički potpisuje Richard J. Cox *Journal of Information Ethics, Special Issue: „Archival Ethics: New Views“*; Sara S. „Sue“ Hodson knjigu Laure Millar *The Story Behind the Book: Preserving Authors and Publishers Archives*; Kären Mason knjigu *Contesting Archives: Finding Women in the Sources* troje urednika Nupur Chaudhuri, Sherry J. Katz i Mary Elizabeth Perry; Aimee Primeaux prikazuje drugo izdanje knjige Mary Lynn Ritzenhaler *Preserving Archives and Manuscripts*; Mary Samouelian knjigu Kate Theimer *Web 2.0 Tools and Strategies for Archives and Local History Collections*; Thomas Wilsted knjigu Patty Reinert *Mason National Archives Building: Temple of American History*.

Drugi broj časopisa za jesen-zimu **2011. godine** započinje oproštajnim uvođenikom urednice Mary Jo Pugh znakovitog naslova *Seventy Five and Six* (Sedamdeset pet i šest). Oba broja u naslovu nose značenje. Brojem sedamdeset i pet označava 75. obljetnicu postojanja Društva američkih arhivista i izlazenja ovog stručnog časopisa,

dok brojem šest označava godine koje je kao urednica provela na njegovom čelu. U nastavku posebno naglašava sva postignuća u razvitku časopisa u njezinom uredničkom mandatu (izlazak časopisa *on-line*, mogućnost čitanja časopisa u bazi JSTOR, citiranje časopisa i njegovih autora u različitim znanstvenim bazama) te zahvaljuje članovima svojeg uredništva i svim vanjskim i „unutarnjim“ suradnicima.

Sedamdeset i peta obljetnica Društva američkih arhivista označena je posebnom rubrikom u ovom broju časopisa, a sastoji se od četiri pregledna članka. Započinje radom Briena Brothmana *The Society of American Archivists at Seventy Five: Contexts of Continuity and Crisis, A Personal Reflection* (Društvo američkih arhivista u sedamdeset petoj): kontekst kontinuiteta i krize, osobni osvrt), o prošlom i suvremenom paradoksu s kojim se susreću članovi arhivističke zajednice, modernizaciji, diktiranoj različitim društvenim i političkim promjenama, posebno napretkom tehnologije. Osobito se osvrće na 1936. godinu osnivanja Društva američkih arhivista, kada su uvođenjem struje i elektrifikacijom SAD-a zaživjeli novi mediji informiranja - radio i televizija.

Arhivistica Kathryn A. Scanlan u članku *ARMA vs. SAA: The History and Heart of Professional Friction* (Udruženje arhivista i spisovoditelja protiv Društva američkih arhivista: Povijest i srce profesionalnog razilaženja), daje kronološki pregled nastanka Društva američkih arhivista i formiranja Udruženja arhivista i spisovoditelja te povijest njihova sukoba. Iako ne mogu jedni bez drugih, osnovni kamen spoticanja potječe od nemogućnosti postizanja dogovora o određivanju granica nadležnosti nad upravljanjem zapisima u nastajanju u poslovnim i industrijskim organizacijama, a nedavno se proširio i na neslaganje o politici očuvanja elektroničkih zapisa, vrednovanja i izlučivanja gradiva, te uvjeta vezanih uz stjecanje stručnih zvanja i stručnog usavršavanja.

O medijski vrlo eksponiranom problemu „spašavanja“ arhivskoga gradiva iračke vladajuće političke stranke Baath, kojim se pozabavila i Michelle Caswell u prethodnom broju časopisa, Douglas Cox u radu naslovljenom *National Archives and International Conflicts: The Society of American Archivists and War* (Nacionalni arhivi i internacionalni sukobi: Društvo američkih arhivista i rat), piše o nedostatnoj specifikaciji zaštite i postupanja s arhivima u međunarodnom zakonodavstvu o kulturnim dobrima, kada je riječ o ratnim sukobima. Posebno razmatra dužnosti arhivista u ratnoj zoni i poratnom razdoblju, te kao upitne primjere iznosi postupke američke pobjedničke vlade sa zaplijenjenim arhivima poraženih zemalja.

Četvrti članak *Open-Access Publishing and the Transformation of the American Archivist Online* (Sustav otvorenog pristupa i transformacija *American archivist* *on-line*) dvojice autora, Paula Conwaya i Williama E. Landisa, kroz statističke podatke o opsegu brojeva, količini i sadržaju članaka, analize uređivačke politike i svrhe prikazanih događaja, stručnih knjiga i časopisa, donosi detaljan prikaz evolucije *Američkog arhivista*, od časopisa na papiru do *on-line* izdanja u vremenskom razdoblju 2006-2010. godine.

Rubriku *Članci* otvara Steven Bingo kratkim i intrigantnim radom *Of Provenance and Privacy: Using Contextual Integrity to Define Third-Party Privacy* (O provenijenciji i privatnosti: korištenje kontekstualne nepovredivosti u definiranju privatnosti treće strane), o zaštiti osobnih podataka trećih osoba u spisima osobnih fondova

obitelji i pojedinaca. Bingo ističe siromaštvo američke arhivističke stručne literature o ovoj temi, nedostatak s kojim se susreće i hrvatska arhivistika, a kao potencijalno, ne i konačno rješenje, predlaže procjenu konteksta zapisa (stvaratelj zapisa, primatelj, predmet dokumenta), koje bi na kraju odigralo važnu ulogu ne samo u zaštiti podataka, već i u dostupnosti određenih cjelina gradiva bez dodatne analize sadržaja.

Nadovezujući se na temu zaštite osobnih podataka, arhivistica specijalizirana za pitanja autorskih prava Jean Dryden, u članku *Copyfraud or Legitimate Concerns? Controlling Further Uses of Online Archival Holdings* (Kopirna prijevara ili opravdana zabrinutost? Kontrola daljnjeg korištenja arhivskoga gradiva pohranjenog *on-line*), razmatra autorske probleme arhiva na čijim web stranicama je javno dostupno digitalizirano gradivo o kojem skrbe i nad čijom daljnjom reprodukcijom nemaju kontrolu. Dryden prezentira rezultate vlastitog istraživanja o tome kako su rješavanju navedenog pitanja „doskočili“ kanadski arhivi, te svojim zaključkom otvara diskusiju o potencijalno većem problemu - jesu li arhivi, sudionici istraživanja, još veći kršitelji autorskih prava? U manjem opsegu izgleda da jesu, jer digitaliziraju vlastito gradivo odnosno rade korisničke kopije bez posebno naznačenog zahtjeva.

U nastavku, Joshua Sternfeld raspravlja o novoj grani unutar historiografije, digitalnoj povijesnoj reprezentaciji, u radu naslovljenom *Archival Theory and Digital Historiography: Selection, Search, and Metadata as Archival Processes for Assessing Historical Contextualization* (Arhivska teorija i digitalna historiografija: Izbor, pretraživanje i metazapisi kao arhivski proces za procjenu povjesničarske kontekstualizacije). Potreba za brzim i provjerenom informacijom potaknula je nastanak navedene grane, dok je njezin daljnji razvoj i opstanak omogućilo kombiniranje i suradnja između arhivističkih metoda obrade, vrednovanja i kontekstualizacije gradiva s digitalnim metodama novih informatičkih tehnologija. Održivost i vjerodostojnost digitalne povijesne reprezentacije autor je dodatno potkrijepio analizom postojećih web stranica američkih povijesnih društava, turističkih zajednica gradova i saveznih država, te institucija koje se bave poviješću i čuvanjem kulturne baštine.

Povezan s prethodnim člankom o novoj kombiniranoj povijesno-digitalnoj disciplini, dolazi nam i rad kanadske arhivistice i postdiplomantkinje Sherry L. Xie, *Building Foundations for Digital Records Forensics: A Comparative Study of the Concept of Reproduction in Digital Records Management and Digital Forensics* (Izgradnja temelja za forenziku digitalnih zapisa: komparativna studija koncepta reprodukcije u upravljanju digitalnim zapisima i digitalnoj forenzici). Autorica nam prezentira forenziku digitalnih zapisa kroz dvije metode te nove discipline - komparativno učenje i koncept reprodukcije. Forenzika digitalnih zapisa, disciplina manje poznata od biološke forenzike, u svom radu objedinjuje stručnjake s polja digitalnih zapisa, prava i policije, u cilju rekonstruiranja i „spašavanja“ digitalnih dokumenata, kako bi isti bili priznati kao autentični sudski dokazi.

Rubriku *Perspektive* u ovom broju časopisa čini članak *The Archive(s) Is a Foreign Country: Historians, Archivists, and the Changing Archival Landscape* (Arhiv/i/ su strana zemlja: povjesničari, arhivisti i promjene arhivskog krajolika) autora Terryja Cooka, koji se osvrće na složen odnos arhivista i povjesničara, kao predstavnika dvije različite, a ne jednake struke, koristeći primjer kanadskih arhivista i povjesničara koji od 1975. djeluju unutar posebnih stručnih društava. Citirajući djela suvremenih pov-

jesničara u usporedbi s mišljenjima današnjih arhivista, nastoji pokazati kako je arhivistika procvjetala i razvila se od koncepta arhiva kao pasivnog čuvara i sakupljača gomile gradiva iz 19. st., u znanost koja danas djeluje kao posrednik između stvaratelja zapisa i budućih korisnika tih zapisa, te aktivnog suradnika u pisanju povijesti.

Broj se nastavlja radom Valerie Harris i Kathryn Stine *Politically Charged Records: A Case Study with Recommendations for Providing Access to a Challenging Collection* (Politički nabijeni zapisi: studija-slučaj preporuka za omogućavanje pristupa zbirkama vrijednima izazova), o korištenju gradiva fonda *Chicago Annenberg Challenge* Sveučilišta Illinois u Chicagu 2008. godine. Naime, medijska zainteresiranost za taj fond nastala je zbog sudjelovanja tadašnjeg predsjedničkog kandidata Baracka Obame u odboru stvaratelja spomenutog fonda, a problem je nastao zbog nemogućnosti pronalaska primopredajnog zapisnika tog fonda, pa time i dogovora o eventualno ograničenom pristupu gradivu zaključenog s donatorima. Pokazalo se kako je dio gradiva rezervatan i prepun osobnih podataka, a određen broj korisnika ga je vidio, što je naposljetku poučilo osoblje Sveučilišta kako treba skrbiti o takvom gradivu i postupiti u slučaju slične medijske eksponiranosti i napada.

Rubriku *Studije-slučajevi*, otvorenu prethodnim člankom, zatvaraju Deborah Boyer, Robert Cheetham i Mary L. Johnson člankom *Using GIS to Manage Philadelphia's Archival Photographs* (Korištenje zemljopisnog sustava informacija u manipulaciji filadelfijskim arhivskim fotografijama), zapravo prezentacijom uspješno provedenog projekta „stavljanja“ geografski kodiranih fotografija grada Philadelphie iz razdoblja od sredine 19. do 21. stoljeća, inače čuvanih i u vlasništvu Gradskog arhiva, u službu javnosti putem posebno kreirane web stranice. Autori pregledom metodologije osmišljavanja i provedbe projekta, opisom informacija, pomagala i gradiva drugih gradskih institucija dostupnih na stranici, te opisom financijske samoodrživosti stranice, žele čitateljima i kolegama dati ideju kako da i sami na sličan način iskoriste gradivo o kojem skrbe.

Quihui Xiao, Xiaojuan Zhang i Ju Qiu govore o arhivskom višem obrazovanju u Kini u preglednom radu *China's Archival Higher Education: Its Features, Problems, and Development* (Arhivsko više obrazovanje u Kini: osnove, problemi i razvoj). Autori iznose tijekom razvoja studija arhivistike kroz četiri razdoblja, formaciju (1930-1940), regeneraciju (1950-1960), stagnaciju (1966-1976) i suvremeni razvoj (od 1978 do danas). Također prezentiraju prvostupnički i drugostupnički sveučilišni program studija, te iznose probleme i prijedloge za poboljšanje arhivističkog višeg školskog obrazovanja.

Posljednji članak *Valuing the American Archivist: An Interpretation of SAA's First Readership Survey* (Procjena *American Archivist*: interpretacija prvog istraživanja mišljenja čitatelja časopisa), koji u ime uredničkog odbora časopisa potpisuju Kathleen Fear i Paul Conway, donosi rezultate i tumačenje prvog provedenog istraživanja među korisnicima ovog stručnog časopisa o tome kako ga doživljavaju, kojeg je urednica M. J. Pugh najavila prije dvije godine.

Broj završava rubrikom *Prikazi knjiga* u kojoj su prikazane sljedeće knjige: Marika L. Cifor prikazuje knjigu Marca Codebòda *Narrating from the Archive: Novels, Records, Bureaucrats in the Modern Age*; Menzi L. Behrnd-Klodt knjigu Elene S. Danielson *The Ethical Archivist*; Rose Roberto knjigu Rossa Harveyja *Digital Curation: A How-to-Do-It Manual*; Elizabeth Yakel knjigu koju kao urednici potpisuju Terry

Eastwood i Heather MacNeil *Currents of Archival Thinking*; Francis X. Blouin Jr. knjigu Kathryn Burns *Into the Archive: Writing and Power in Colonial Peru*.

Ivana Kuhar

Archivaria, The Journal of the Association of Canadian Archivists, 71- 72(2011)

Ovogodišnji prikaz glasila kanadskih arhivista *Archivaria*, odnosi se na dva broja izdana u 2011. godini, s trinaest članaka i devetnaest popratnih tekstova podijeljenih u četiri rubrike (Članci, Prikazi knjiga, Prikazi izložbi, Osmrtnice). Iako se može naći za svakoga ponešto po njegovom/njezinom arhivističkom ukusu, posebno se ističu članci o elektroničkim zapisima iz broja 72, ujedno specijalnog izdanja posvećenog „digitalno rođenim“ elektroničkim zapisima i njihovoj evoluciji u teoriji i praksi.

U broju 71 iz 2011. godine autori Daniel J. Caron i Richard Brown člankom *The Documentary Moment in the Digital Age: Establishing New Value Propositions for Public Memory* (Dokumentaran trenutak u digitalnom dobu: utemeljenje kategorija novih vrijednosti javnog pamćenja), otvaraju proljetni broj 71 za godinu 2011. i ujedno rubriku *Članci*. Spomenutim člankom daju pregled otvorenih pitanja o važnosti novih „instant“ informacija kao vrste nove javne memorije, diktiranih razvojem informatičkih tehnologija i dnevno dostupnim podacima kako o javnim događanjima, tako i privatnim iz života osoba prisutnih na društvenim mrežama. Propituju otklon važnosti s arhiva, muzeja i knjižnica kao bivših monopolista nad informacijama i kreatorima javnog sjećanja te premještanje fokusa informiranosti i izvora informacija cjelokupnog društva na internet, njegove tražilice i društvene mreže. Umjesto određenog zaključka, razmatraju društvene promjene i osobe koje su uzrokovale tu promjenu fokusa te navode i druga otvorena pitanja vezana uz prostor i medije čuvanja sve većeg broja informacija.

Broj se nastavlja člankom Adriana Cunninghama *Good Digital Records Don't Just „Happen“: Embedding Digital Recordkeeping as an Organic Component of Business Processes and Systems* (Dobri digitalni zapisi se jednostavno ne „dogadaju“: uključivanje procesa očuvanja digitalnih zapisa kao organskog dijela poslovnih procesa i sustava). Cunningham navedenim člankom ukazuje na raskorak između australske teorije i prakse vezane uz vrednovanje i čuvanje digitalnih i elektroničkih zapisa. Navodi kako je Australijski nacionalni arhiv stvorio prototip digitalnog arhiva veličine 50 terabyta u svrhu preuzimanja elektroničkoga i digitalnoga gradiva svih vladinih institucija i agencija. Prema prethodnom dogovoru iz 1994. godine, te institucije i agencije imale su obvezu same brinuti o toj vrsti svoga gradiva, no problem se pojavio zbog toga, što su čvale apsolutno sve bez provedenih postupaka vrednovanja i izlučivanja. Stoga su nastale komplikacije oko njegovog preuzimanja uvjetovane ogromnim količinama i upitnom arhivskom vrijednošću. Zato autor u nastavku svog članka prezentira osnovne postavke Principa i funkcijskih zahtjeva zapisa u okolišu elektroničkog ureda (*Principles and Functional Requirements for Records in Electronic Office Environments*), skraćeno ICA-Req, kao potencijalnog rješenja opisanog problema. Zaključuje kako ICA-Req nije univerzalno rješenje, no kada bi se počeo primjenjivati u poslovnim procesima u kojima nastaju elektronički zapisi, dao bi sasvim zadovoljavajuće rezultate.